شماره کلاس:		بسمه تعالی	نسخه (ق)
پایه و رشته: دوازدهم تجربی و ریاضی		اداره کل آموزش و پرورش استان قم	نام و نام خانوادگی طراح سئوال : آقای عباسی
تعداد سئوالات: ... ٤٠		اداره آموزش و پرو رش ناحیه٤	نمره به عدد: .....
		دبیرستان غیر دولتی ارمغان دانش	نمره به حروف: .....
			نام و نام خانوادگی دبیر امضاء: .....

آزمون درس: فارسی (۳)	نوبت: دی ماه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰
نام و نام خانوادگی:	نیاز به پاسخنامه دارد ☐ ندارد ☑	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	شرح سئوال	بارم
۱	**قلمرو زبانی(۷نمره)** با توجه به ابیات « تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» معادل معنای دو واژه ی مشخص شده را در متن زیر پیدا کنید. آن شب نیز مثل هر شب در سایه روشن غروب، دهقانان با چهارپایانشان از صحرا باز گشتند و هیاهوی گله خوابید و مردم شامشان را که خوردند، به پشت بامها رفتند، که تماشا کنند و از ستاره هاحرف بزنند، که آسمان تفرّجگاه مردم کویر است.	۰/۵
۲	در عبارت«پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.» معادل معنایی کدام واژه نادرست است ۱.ناموس: شرافت ۲.فاحش: آشکار ۳ .منکَر: انکار کننده ۴.وظیفه: وجه معاش	۰/۲۵
۳	معادل معنایی واژه ی مشخص شده را بنویسید. در غم ما روزها بی گاه شد روزها با سوزها همراه شد	۰/۲۵
٤	کدام گزینه نمی تواند نمونه ی مناسبی برای واژگان (هم آوا) باشد؟ ۱.منصوب و منسوب ۲.سلاح و صلاح ۳.حیات و حیاط ۴.مستور و مستطور	۰/۲۵
٥	با توجه به متن زیر به پرسش های آمده پاسخ دهید. چند شعاع کم نور خورشید از پس ابرها این نکته را بازگو می کند که روزی آفتابی نیست. وحشت ناپلئون از بارنده گی است که توپخانه او را از تهرّک باز خواهد داشت.تمام این مناضر بر اساس تعریف ویکتور هوگو از میدان جنگ ساخته شده است. الف. در متن بالا سه غلط املایی یافت می شود؛ دو مورد را مشخص کنید. ب. در متن بالا کدام واژه « هم آوا » دارد؟	۰/۷۵
٦	در متن زیر کدام واژه‌ها از نظر املایی نادرست است؟ (دو مورد) این همان سفری است که هنگام مراجعه به بانک اعتبارات ایران برای من تدائی شد؛ زیرا آن روز سیصد تومان پول تهیّه کرده بودم که به تهران بیایم و این، مخارج قریب شش ماه من بود. پیرمرد از داخل کاذیه‌ی روی میز یک پاکت کهنه را برداشت.	۰/۵
۷	الف.املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. ای عزیز پروانه (غوت- قوت) از عشق آتش خورد. **ب.** در بیت «گفت: نزدیک است والی را سرای آن‌جا شویم گفت: والی از کجا در خانه‌ی خمّار نیست؟» کدام یک از رابطه‌های معنایی چشم می‌خورد؟ الف) تضاد ب) ترادف ج) تناسب د) تضمن	۰/۵

8	ابیات را بخوانید و به پرسش های آمده پاسخ دهید. ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری همه از بهر سر گشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری الف.بیت اول یک جمله ی غیرساده (مرکب)است، در آن جمله ی هسته(پایه) را مشخص کنید. ب.در بیت دوم حذف فعل به قرینه ی لفظی است یا معنوی؟	۰/۵
۹	با توجه به ابیات « محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام الف.در مصراع اول، وابسته ی وابسته را مشخص کنید و نام دقیق آن را بنویسید. ب. کدام یک از فعل های مشخص شده « اسنادی » نیست؟ پ. کدام واژه در بیت آخر، صفت است؟ ۱. پخته ۲.هیچ ۳.خام ۴.کوتاه	۱
۱۰	با توجه به بیت« عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را الف.واژه ی مشخص شده مربوط به کدام نوع وابسته های وابسته است؟ ۱.صفت مضاف الیه ۲.مضاف الیه مضاف الیه ب. زمان و نوع فعل«آید» در مصراع اول کدام است؟ ۱.مضارع اخباری ۲.مضارع التزامی	۰/۵
۱۱	کدام یک از واژه های مشخص شده نمی تواند «مفعول» باشد؟ ۱.ای مادر سرسپید بشنو **این** پند سیاه بخت فرزند ۲.تا درد و ورم فرو نشیند **کافور** بر آن ضماد کردند ۳.با شیر سپهر بسته **پیمان** با اختر سعد کرده پیوند ۴.بنواخت ز خشم بر فلک **مشت** آن مشت تویی تو ای دماوند	۰/۲۵
۱۲	با توجه به ابیات « همّتم بدرقه ی راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم همّت اگر سلسله جنبـــان شود مور توانـــــد که سلیمان شود » کدام یک از واژه های مشخص شده نقش دستوی متفاوتی با دیگر واژه ها دارد؟	۰/۲۵
۱۳	متن زیر را بخوانید و به پرسش های آمده پاسخ دهید. هرگه یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. الف.کدام واژه دو تلفظی است؟ ب. نقش ضمیرپیوسته درجمله ی آخر چیست؟ (مفعول-مضاف الیه) پ. کدام گزینه درست است؟ ۱.«پریشان روزگار» از وابسته های وابسته «صفت صفت» محسوب می شود. ۲.«بخواند» مضارع اخباری است. ۳. «دست انابت و بار دیگر» ترکیب اضافی هستند. ۴.« یکی» صفت شمارشی و «هر» صفت مبهم است.	۰/۷۵

www-kanoon-ir

۱٤	در متن زیر نقش های تبعی (بدل و معطوف) را مشخص کنید. رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی، دیوارهای قطور و باروهای دود خورده آن به زبان حال باز می گوند که روزگاری از فراز همین برج ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می شده است.	۰/۵
۱۵	در هر دو مصراع زیر « را » در چه کارکردهای متفاوتی ظاهر شده است؟(یک مورد کافی است.) الف.اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده . ب.چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان؟	۰/۲۵
۱٦	**قلمرو فکری(۸نمره)** معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
الف	در حق ما هر چه بگوید جای هیچ اکراه نیست.	۰/۲۵
ب	هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت	۰/۲۵
پ	بگفتا دل زمهرش کی کنی پاک بگفت آن گه که باشم خفته در خاک	۰/۵
ت	پیامبر(ص)صَفوت آدمیان و تمّمه دور زمان است.	۰/۵
ث	هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم.	۰/۵
ج	سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق	۰/۷۵
چ	حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب	۰/۷۵
۱۷	الف.در عبارت «هر گه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق ـ جلّ و علا ـ بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند، بازش بخواند، باز اعراض کند. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. حق ـ سبحانه و تعالی ـ فرماید: یا ملائکتی قد استحییت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرتُ له» به کدام عامل در پذیرش درخواست بنده‌ی خطاکار، تکیه شده است؟ ۱) مداومت بر انابت و استغفار ۲) قصد انابت به امید اجابت ۳) همراهی و دلسوزی ملائک با بنده‌ی خاطی ۴) اظهار تنهایی و بی‌یاوری بنده‌ی خطاکار ب.مفهوم «یا ملائکَتی قَد استَحییتُ من عَبدی ولَیسَ لَهُ غَیری فَقَد غَفَرتُ لَهُ» درکدام بیت آمده است؟ ۱) تواناست آخر خداوند روز که روزی رساند تو چندین مسوز ۲) کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده‌ست و او شرمسار ۳) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آوَرد ۴) خداوندگاری که عبدی خرید بدارد، فکیف آنکه عبد آفرید	۰/۵
۱۸	با توجه به مفهوم دقیق مصراع اول، شاعر در بیت زیر نهفته کردن چه چیز را ناپسند می‌داند؟ گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند	۰/۲۵

www.kanoon.ir

۱۹	با توجه به بیت زیر، چه چیزی ضرورت راه مقصد معرّفی شده است؟ بیت «همّتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»	۰/۲۵
۲۰	مفهوم های آمده در قسمت «ب» با کدام یک از مصراع های آمده در قسمت«الف» ارتباط دارد؟(یک مورد اضافی است.) الف. / ب ۱.سرّمن از ناله ی من دور نیست / انعطاف پذیری نی ۲.هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد / ظرفیت وجودی افراد در اثرپذیری ازعشق ۳.جفت بدحالان و خوش حالان شدم / اتّحاد ظاهر و باطن ۴.همچو نی زهری و تریاقی که دید / اشتیاق پایان ناپذیر عاشق / ناتوانی حواس ظاهری در شناخت حقیقت	۱
۲۱	مفهوم کلی عبارت «ریشه‌های ما به آب / شاخه‌های ما به آفتاب می‌رسد / اما دوباره سبز می‌شویم» چیست؟	۰/۲۵
۲۲	منظور شاعر از مصراع اول بیت زیر چیست؟ عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را	۰/۲۵
۲۳	با توجه به بیت زیر نصیحت مهم وزیر به جمشید چه بود؟ چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور	۰/۲۵
۲٤	شاعر در بیت زیرخطاب به ممدوح خود, به چه نکته ی مهمی اشاره می کند؟ سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هرچه کردگار دهد	۰/۲۵
۲۵	الف.بیت زیر با کدام ارتباط دارد؟ هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی برکند وان‌که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای ۱) واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حقّ معرفتک ۲) عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک ب. بیت«ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری» با کدام گزینه ارتباط دارد؟ ۱) آسیای فلک از بهر تو سرگردان است تو ز اندیشهٔ روزی چه پریشان شده‌ای؟ ۲) آسمان است تو را ضامن روزی وز حرص رزق خود را تو ز هر در چو گدا می‌طلبی	۰/۵
۲۶	شاعر در بیت زیر از باد سحرگاهی چه خواهشی دارد؟ همّت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است	۰/۲۵
۲۷	مفهوم مشترک ابیات زیر چیست؟ الف) وین نغمه‌ی محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران ب) ز خورشید و از آب و باد و خاک نگردد تبه نام و گفتار پاک	۰/۲۵

www-kanoon-ir

۲۸	**قلمرو ادبی(۵نمره)** در عبارت «از اول تا آخر آوازش ده ثانیه طول می‌کشد. دل توی دلمان نیست. با خشم چنان با لگد پشت خر می‌زند که خر آوازش را نیمه‌کاره رها می‌کند و چهار نعل به طرف خاکریز دشمن می‌رود؟ «دل توی دل نبودن» و «چهار نعل دویدن» کنایه از چیست؟	۰/۵
۲۹	با توجه به بیت« آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد» مورد مشترک شده با کدام یک از موارد زیر وجه اشتراکی ندارد؟ الف. ای گنبد گیتی ای دماوند ب. ای مشت زمین بر آسمان شو پ.بفکن ز پی این اساس تزویر ت.ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است	۰/۲۵
۳۰	با توجه به ابیات آمده به پرسش های زیر پاسخ دهید. ۱. دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند ۲. با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت الف.کدام یک از موارد مشخص شده« مجاز» نیست؟ ب.واژه های «جام» و «جم» نشانگر کاربرد کدام آرایه بدیعی لفظی است؟	۰/۵
۳۱	آرایهٔ متناسب با هر یک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی (متناقض‌نما ـ حسن تعلیل) ب) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/مگرش از آتش دوزخ بودش روی رهایی (استعاره ـ ایهام تناسب)	۰/۵
۳۲	در بیت «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود، کجا بد، کی‌اش نام نهادند» قافیه را مشخص کنید.	۰/۲۵
۳۳	الف) در بیت در عبارت «دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد» سجع به کار نرفته است. درست نادرست ب) بیت ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران» فاقد تشبیه است. درست نادرست	۰/۵
۳۴	با ذکر دلیل ثابت کنید که در بیت زیر اسلوب معادله به کار رفته است یا حسن تعلیل؟ چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟	./۵
۳۵	**شعر خوانی** الف) مورد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. باز آ که در (نگاهت ـ هوایت) خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب.مصراع دوم بیت زیر را کامل کنید. ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند	۰/۵

www.kanoon.ir

۳۶	در کدام گزینه قافیه نادرست آمده است؟ الف.کز آب هفت بحر به یک مو تر شوی ب.باید که خاک درگه اهل نظر شوی پ.در راه ذوالجلال چو بی و پاو سر شوی ت.تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۲۵
۳۷	درکدام مصراع با توجه به اصل شعر، ضمیر پیوسته جابه جا شده است؟ الف.خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد ب.از پای تا سرت همه نور خدا شود پ.وجه خدا اگر شود منظر نظرت ت. گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد	۰/۲۵
۳۸	کدام بیت مربوط به ادبیات تعلیمی است؟ ۱) صبر بر دل سوخته باید چون شمع / لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ۲) در عالم پیر هرکجا برنایی است / عاشق بادا عاشقی خوش سودایی است ۳) دلا خموشی چرا چو خُم نجوشی چرا / برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا؟ ۴) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی / آشنایان را در ایام پریشانی بپرس	۰/۲۵
۳۹	موارد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) قالب و نوع ادبی شعر «مست و هوشیار» از پروین اعتصامی (قطعه ـ تعلیمی /مثنوی –تعلیمی) است. ب) قالب و نوع ادبی شعر «دماوندیه» از ملک‌الشعرای بهار (قصیده –پایداری / مثنوی – پایداری) است.	۰/۵
۴۰	کدام گزینه از جنبهٔ تاریخ ادبیاتی نادرست است؟ ۱) محمدتقی بهار شعر دماوندیه را در سال ۱۳۰۱ با تأثیر از وقایع آن روزگار سروده است. ۲) در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماع، غزل اجتماعی رواج یافت. ۳) کتاب «فی حقیقة العشق» از عین‌القضات همدانی و منثور است. ۴) «فیه ما فیه» اثر منثور مولوی و «مثل درخت در شب باران» اثر «م.سرشک» است.	۰/۲۵
	موفق باشید. حسین عباسی دی ماه۱۴۰۲	

www-kanoon.ir

شماره کلاس:		باسمه تعالی اداره کل اموزش و پرورش استان قم اداره اموزش و پرورش ناحیه **دبیرستان ارمغان دانش**	نسخه(۱) نام و نام خانوادگی طراح سئوال : آقای عباسی نمره به عدد: ..... نمره به حروف: ..... نام و نام خانوادگی دبیر امضاء: .....
پایه و رشته: دوازدهم تجربی و ریاضی			
تعداد سئوالات: ... ٤٠			

آزمون درس: فارسی (۳)	نوبت: دی ماه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰
نام و نام خانوادگی:	نیاز به پاسخنامه دارد ☐ ندارد ☑	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	شرح سئوال	بارم
۱	**قلمرو زبانی(۷نمره)** با توجه به ابیات « تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند چهارپایان با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» آسمان معادل معنای دو واژه ی مشخص شده را در متن زیر پیدا کنید. آن شب نیز مثل هر شب در سایه روشن غروب، دهقانان با چهارپایانشان از صحرا باز گشتند و هیاهوی گله خوابید و مردم شامشان را که خوردند، به پشت بامها رفتند، که تماشا کنند و از ستاره هاحرف بزنند، که آسمان تفرّجگاه مردم کویر است.	۰/۵
۲	در عبارت«پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.» معادل معنایی کدام واژه نادرست است ۱.ناموس: شرافت ۲.فاحش: آشکار ۳ .منکَر: انکار کننده ۴.وظیفه: وجه معاش	۰/۲۵
۳	معادل معنایی واژه ی مشخص شده را بنویسید. در غم ما روزها بی گاه شد روزها با سوزها همراه شد **غروب شد- تمام شدن روز و فرارسیدن شب**	۰/۲۵
٤	کدام گزینه نمی تواند نمونه ی مناسبی برای واژگان (هم آوا) باشد؟ ۱.منصوب و منسوب ۲.سلاح و صلاح ۳.حیات و حیاط ۴.مستور و مستطور	۰/۲۵
٥	با توجه به متن زیر به پرسش های آمده پاسخ دهید. چند شعاع کم نور خورشید از پس ابرها این نکته را بازگو می کند که روزی آفتابی نیست. وحشت ناپلئون از بارنده گی است که توپخانه او را از تهرّک باز خواهد داشت.تمام این مناضر بر اساس تعریف ویکتور هوگو از میدان جنگ ساخته شده است. الف. در متن بالا سه غلط املایی یافت می شود؛ دو مورد را مشخص کنید. ب. در متن بالا کدام واژه « هم آوا » دارد؟ اساس	۰/۷۵
٦	در متن زیر کدام واژه‌ها از نظر املایی نادرست است؟ (دو مورد) تداعی و کازیه این همان سفری است که هنگام مراجعه به بانک اعتبارات ایران برای من تدائی شد؛ زیرا آن روز سیصد تومان پول تهیّه کرده بودم که به تهران بیایم و این، مخارج قریب شش ماه من بود. پیرمرد از داخل کاذیه‌ی روی میز یک پاکت کهنه را برداشت.	۰/۵
۷	الف.املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. ای عزیز پروانه (غوت- قوت) از عشق آتش خورد. **ب.** در بیت «گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: والی از کجا در خانه‌ی خمّار نیست؟» کدام یک از رابطه‌های معنایی چشم می‌خورد؟ الف) تضاد ب) ترادف ج) تناسب د) تضمن	۰/۵

www.kanoon.ir

8	ابیات را بخوانید و به پرسش های آمده پاسخ دهید. ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند هسته تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری همه از بهر سر گشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری الف.بیت اول یک جمله ی غیرساده (مرکب)است، در آن جمله ی هسته(پایه) را مشخص کنید. ب.در بیت دوم حذف فعل به قرینه ی لفظی است یا معنوی؟ همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار هستند.	۰/۵
۹	با توجه به ابیات « محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام الف.در مصراع اول، وابسته ی وابسته را مشخص کنید و نام دقیق آن را بنویسید. محرم این هوش صفت مضاف الیه ب. کدام یک از فعل های مشخص شده « اسنادی » نیست؟ مصراع دوم پ. کدام واژه در بیت آخر، صفت است؟ ۱. پخته ۲.هیچ ۳.خام ۴.کوتاه	۱
۱۰	با توجه به بیت« عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را الف.واژه ی مشخص شده مربوط به کدام نوع وابسته های وابسته است؟ ۱.صفت مضاف الیه ۲.مضاف الیه مضاف الیه ب. زمان و نوع فعل«آید» در مصراع اول کدام است؟ ۱.مضارع اخباری ۲.مضارع التزامی	۰/۵
۱۱	کدام یک از واژه های مشخص شده نمی تواند «مفعول» باشد؟ ۱.ای مادر سرسپید بشنو **این** پند سیاه بخت فرزند صفت اشاره پند: هسته مفعول ۲.تا درد و ورم فرو نشیند **کافور** بر آن ضماد کردند ۳.با شیر سپهر بسته **پیمان** با اختر سعد کرده پیوند ۴.بنواخت ز خشم بر فلک **مشت** آن مشت تویی تو ای دماوند	۰/۲۵
۱۲	با توجه به ابیات « همّتم بدرقه ی راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم همّت اگر سلسله جنبـــان شود مور توانـــــد که سلیمان شود » کدام یک از واژه های مشخص شده نقش دستوی متفاوتی با دیگر واژه ها دارد؟ ره مقصد: نهاد بقیه مسند هستند.	۰/۲۵
۱۳	متن زیر را بخوانید و به پرسش های آمده پاسخ دهید. هرگه یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند بازش بخواند؛ باز اعراض فرماید. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. الف.کدام واژه دو تلفظی است؟ روزگار ب. نقش ضمیرپیوسته درجمله ی آخر چیست؟ (مفعول–مضاف الیه) پ. کدام گزینه درست است؟ ۱.«پریشان روزگار» از وابسته های وابسته «صفت صفت» محسوب می شود. ۲.«بخواند» مضارع اخباری است: می خواند ۳. «دست انابت و بار دیگر» ترکیب اضافی هستند. ۴.« یکی» صفت شمارشی و «هر» صفت مبهم است.	۰/۷۵

www-kanoon-ir

۱٤	در متن زیر نقش های تبعی (بدل و معطوف) را مشخص کنید. رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی، دیوارهای قطور و باروهای دود خورده آن به زبان حال باز می گوند که روزگاری از فراز همین برج ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می شده است. پایتخت ایتالیا: بدل باروهای دود خورده: معطوف	۰/۵
۱۵	در هر دو مصراع زیر « را » در چه کارکردهای متفاوتی ظاهر شده است؟(یک مورد کافی است.) الف.اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده . رای فک اضافه ب.چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان؟ برای* حرف اضافه	۰/۲۵
۱٦	**قلمرو فکری(۸نمره)** معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.	
الف	در حق ما هر چه بگوید جای هیچ اکراه نیست. درمورد ما هرچه بگوید جای هیچ ناخوشایندی وجود ندارد.	۰/۲۵
ب	هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت هرگز دلم برای مادیات و لوازم زندگی نگرانی و غصه نداشت.	۰/۲۵
پ	بگفتا دل زمهرش کی کنی پاک بگفت آن گه که باشم خفته در خاک کی عشق او را فراموشی می کنی*زمانی که بمیرم	۰/۵
ت	پیامبر(ص)صَفوت آدمیان و تمّمه دور زمان است. پیامبر(ص) برگزیده انسان ها و مایه تمامی گردش زمان ها است.	۰/۵
ث	هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم. هنگام طلوع آفتاب در شهر سیرجان توقف می کردیم.	۰/۵
ج	سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق برای بیان درداشتیاق شنونده ای می خواهم دوری از حق را درک کرده و دلش از درد فراق سوخته باشد.	۰/۷۵
چ	حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب زندگی را مساوی عشق بدان و مرگ را در زندگی بدون عشق حساب کن.	۰/۷۵
۱۷	الف.در عبارت «هر گه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق ـ جلّ و علا ـ بردارد، ایزد تعالی در او نظر نکند، بازش بخواند، باز اعراض کند. بار دیگرش به تضرّع و زاری بخواند. حق ـ سبحانه و تعالی ـ فرماید: یا ملائکتی قد استحییت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرتُ له» به کدام عامل در پذیرش درخواست بنده‌ی خطاکار، تکیه شده است؟ ۱) مداومت بر انابت و استغفار ۲) قصد انابت به امید اجابت ۳) همراهی و دلسوزی ملائک با بنده‌ی خاطی ۴) اظهار تنهایی و بی‌یاوری بنده‌ی خطاکار ب.مفهوم «یا ملائکَتی قَد استَحییتُ من عَبدی ولَیسَ لَهُ غَیری فَقَد غَفَرتُ لَهُ» درکدام بیت آمده است؟گزینه دو ۱) تواناست آخر خداوند روز که روزی رساند تو چندین مسوز ۲) کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده‌ست و او شرمسار ۳) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آوَرد ۴) خداوندگاری که عبدی خرید بدارد، فکیف آنکه عبد آفرید	۰/۵
۱۸	با توجه به مفهوم دقیق مصراع اول، شاعر در بیت زیر نهفته کردن چه چیز را ناپسند می‌داند؟ گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند خشم و نفرت علیه استبداد	۰/۲۵

www.kanoon.ir

۱۹	با توجه به بیت زیر، چه چیزی ضرورت راه مقصد معرّفی شده است؟ بهره گیری از راهنما در سیر و سلوک بیت «همّتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»	۰/۲۵
۲۰	مفهوم های آمده در قسمت «ب» با کدام یک از مصراع های آمده در قسمت«الف» ارتباط دارد؟(یک مورد اضافی است.) الف. / ب ۱.سرّمن از ناله ی من دور نیست — اتحاد ظاهر و باطن / انعطاف پذیری نی ۲.هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد — اشتیاق پایان ناپذیر عاشق / ظرفیت وجودی افراد در اثرپذیری ازعشق ۳.جفت بدحالان و خوش حالان شدم — انعطاف پذیری نی / اتّحاد ظاهر و باطن ۴.همچو نی زهری و تریاقی که دید — ظرفیت وجودی افراد / اشتیاق پایان ناپذیر عاشق ناتوانی حواس ظاهری در شناخت حقیقت	۱
۲۱	مفهوم کلی عبارت «ریشه‌های ما به آب / شاخه‌های ما به آفتاب می‌رسد / اما دوباره سبز می‌شویم» چیست؟ امیدواری	۰/۲۵
۲۲	منظور شاعر از مصراع اول بیت زیر چیست؟ مساوی همه درجات و مقام ها در جایگاه عشق عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می کند پست و بلند راه را	۰/۲۵
۲۳	با توجه به بیت زیر نصیحت مهم وزیر به جمشید چه بود؟ نادان شایسته ی همنشینی نیست. چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور	۰/۲۵
۲٤	شاعر در بیت زیرخطاب به ممدوح خود, به چه نکته ی مهمی اشاره می کند؟ حکیمانه بودن بخشش خدا سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هرچه کردگار دهد	۰/۲۵
۲۵	الف.بیت زیر با کدام ارتباط دارد؟ هیچ نقاشت نمی‌بیند که نقشی برکند وانکه دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای ۱) واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حقّ معرفتک ۲) عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک ب. بیت«ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری» با کدام گزینه ارتباط دارد؟ ۱) آسیای فلک از بهر تو سرگردان است تو ز اندیشهٔ روزی چه پریشان شده‌ای؟ ۲) آسمان است تو را ضامن روزی وز حرص رزق خود را تو ز هر در چو گدا می‌طلبی	۰/۵
۲۶	شاعر در بیت زیر از باد سحرگاهی چه خواهشی دارد؟ رساندن پیام او به آزادی خواهان همّت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است	۰/۲۵
۲۷	مفهوم مشترک ابیات زیر چیست؟ جاودانه ماندن عشق و خوبی ها و رفتارهای شایسته الف) وین نغمه‌ی محبت بعد از من و تو ماند تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران ب) ز خورشید و از آب و باد و خاک نگردد تبه نام و گفتار پاک	۰/۲۵

www.kanoon.ir

۲۸	**قلمرو ادبی(۵نمره)** در عبارت «از اول تا آخر آوازش ده ثانیه طول می‌کشد. دل توی دلمان نیست. با خشم چنان با لگد پشت خر می‌زند که خر آوازش را نیمه‌کاره رها می‌کند و چهار نعل به طرف خاکریز دشمن می‌رود؟ «دل توی دل نبودن» و «چهار نعل دویدن» کنایه از چیست؟ مضطرب بودن–سریع دویدن	۰/۵
۲۹	با توجه به بیت« آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد» مورد مشترک شده با کدام یک از موارد زیر وجه اشتراکی ندارد؟ مرغ اسیر استعاره مصرحه یا مجاز از خود شاعر است و بقیه گزینه ها اضافه استعاری است. الف. ای گنبد گیتی ای دماوند ب. ای مشت زمین بر آسمان شو پ.بفکن ز پی این اساس تزویر ت.ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است	۰/۲۵
۳۰	با توجه به ابیات آمده به پرسش های زیر پاسخ دهید. ۱. دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند ۲. با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت الف.کدام یک از موارد مشخص شده« مجاز» نیست؟ جام ب.واژه های «جام» و «جم» نشانگر کاربرد کدام آرایه بدیعی لفظی است؟ جناس	۰/۵
۳۱	آرایهٔ متناسب با هر یک از ابیات زیر را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر / کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی (متناقض‌نما ـ حسن تعلیل) ب) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/مگرش از آتش دوزخ بودش روی رهایی (استعاره ـ ایهام تناسب)	۰/۵
۳۲	در بیت «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود، کجا بد، کی‌اش نام نهادند» قافیه را مشخص کنید.	۰/۲۵
۳۳	الف) در بیت در عبارت «دست انابت به امید اجابت به درگاه حق جلّ و علا بردارد» سجع به کار نرفته است. درست نادرست ب) بیت ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران / بیداری ستاره در چشم جویباران» فاقد تشبیه است. درست نادرست	۰/۵
۳۴	با ذکر دلیل ثابت کنید که در بیت زیر اسلوب معادله به کار رفته است یا حسن تعلیل؟ چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟ مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است* جای هر دو مصراع را می توان تغییر دارد* یکی از مصراع ها را می توان حذف کرد.	./۵
۳۵	**شعر خوانی** الف) مورد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. باز آ که در (نگاهت ـ هوایت) خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران ب.مصراع دوم بیت زیر را کامل کنید. ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند ..... بی شماران	۰/۵

www.kanoon.ir

۳۶	در کدام گزینه قافیه نادرست آمده است؟ الف.کز آب هفت بحر به یک مو تر شوی ب.باید که خاک درگه اهل نظر شوی اهل هنر پ.در راه ذوالجلال چو بی و پاو سر شوی ت.تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی	۰/۲۵
۳۷	درکدام مصراع با توجه به اصل شعر، ضمیر پیوسته جابه جا شده است؟ الف.خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد ب.از پای تا سرت همه نور خدا شود پ.وجه خدا اگر شودت منظر نظر ت. گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد	۰/۲۵
۳۸	کدام بیت مربوط به ادبیات تعلیمی است؟ ۱) صبر بر دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ۲) در عالم پیر هرکجا برنایی است عاشق بادا عاشقی خوش سودایی است ۳) دلا خموشی چرا چو خُم نجوشی چرا برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا؟ ۴) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس	۰/۲۵
۳۹	موارد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) قالب و نوع ادبی شعر «مست و هوشیار» از پروین اعتصامی (قطعه ـ تعلیمی /مثنوی –تعلیمی) است. ب) قالب و نوع ادبی شعر «دماوندیه» از ملک‌الشعرای بهار (قصیده –پایداری / مثنوی – پایداری) است.	۰/۵
۴۰	کدام گزینه از جنبهٔ تاریخ ادبیاتی نادرست است؟ ۱) محمدتقی بهار شعر دماوندیه را در سال ۱۳۰۱ با تأثیر از وقایع آن روزگار سروده است. ۲) در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماع، غزل اجتماعی رواج یافت. ۳) کتاب «فی حقیقة العشق» از عین‌القضات همدانی و منثور است. ۴) «فیه ما فیه» اثر منثور مولوی و «مثل درخت در شب باران» اثر «م.سرشک» است.	۰/۲۵
	موفق باشید. حسین عباسی دی ماه۱۴۰۲	